

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов
Кафедра англійської філології

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ АНГЛОМОВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ПРОЦЕСІ ЗАСВОЄННЯ
ЛЕКСИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

Студентки 2 курсу групи МСО
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності 014.021 Середня
освіта
(мова і література) (англійська)

Токан Тетяни Сергіївни

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

Науковий керівник
Довгалюк Т. А доцент кафедри англійської
філології, кандидат педагогічних наук

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	6
1.1. Загальна характеристика поняття «стратегічна англомова лексична компетентність»	6
1.2. Роль та місце лексичної компетентності в структурі іншомовної комунікативної компетентності.....	10
1.3. Характеристика лексичного мінімуму в старшій школі. Критерії його відбору.....	
Висновки до першого розділу.....	15
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТРАТЕГІЙ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	17
2.1. Вікові особливості розвитку старшокласників в контексті формування стратегічної лексичної компетентності	25
2.2. Труднощі в опануванні лексичним матеріалом в старшій школі та шляхи їх подолання.....	27
Висновки до другого розділу	29
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ	30
3.1. Комплекс вправ для формування стратегічної лексичної компетентності в старшій школі.....	31
3.2. Аналіз та інтерпретація результатів пробного навчання	52
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	59
АНОТАЦІЯ.....	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	63
ДОДАТКИ.....	71

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амеліна С. М. Методика формування лексичної компетенції майбутніх філологів: *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія* 2014. № 2 С. 131–135.
2. Безкоровайна Ю. Унаочнення як засіб формування іншомовної лексичної компетенції учнів / Ю. Безкоровайна // *Студентський науковий альманах факультету іноземних мов*. 2009. Вип. 1(6). С. 230–234.
3. Білогорка М., Мороз Т. Шляхи формування мовної компетентності особистості: науково-методичний підхід. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 2015. № 11 С. 222–228.
4. Білоножко Н. Є. Стратегія як одна з основних категорій методики навчання іноземних мов // *Вісник КНЛУ. Серія: Педагогіка та психологія*. \ 2004. \ Випуск 7. С. 33.
5. Білоножко Н. С. Методика формування стратегічної англійської компетенції старшокласників у процесі засвоєння лексико-граматичного матеріалу: автореф. дис ...на здобуття наукового ступеня к.пед.н. : 13.00.02 – теорія та методика навчання (германські мови). К., 2010. 22 с.
6. Борисенко В. В. Теоретичні засади категорії «компетенція». *Педагогічні науки: зб. наук. праць*, № 96, 2011. С. 20–29.
7. Борщовецька В. Д., Семенчук Ю. О. Використання навчальних стратегій для оволодіння іншомовною лексикою. *Іноземні мови*, 2009, 2: С. 19–23.
8. Бухбіндер В. А., Коростильов В. С., Шатілов С. Ф., Гнаткевич В. Ю., Пасов Ю. та ін. Формування іншомовної комунікативної компетенції у студентів економічних спеціальностей *Foreign languages competence formation of economic departments students. Фокус мови*, 2010. 10 с.
9. Гальянова О. А. Формування мовленнєвої компетентності майбутнього вчителя в умовах педагогічного коледжу. *Молодий вчений*. 2020. 79.3.1: С. 10.
10. Горбунова Н. В. Лексична компетенція дітей дошкільного віку в сучасних дослідженнях Н. В. Горбунова *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школі*. 2010. Вип. 8. С. 85–91.
11. Жовтюк Н. П. Методика формування у майбутніх учителів лексичної компетентності у процесі навчання англійської мови після німецької: дис. ... к.пед.н.: 13.00.02 – теорія і методика навчання (германські мови) / Терноп. пед. ун-т. Тернопіль, 2015. 318 с.
12. Жовтюк Н. П. Відбір навчального матеріалу для формування лексичної компетентності майбутніх учителів у процесі навчання англійської мови після

німецької. Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. *Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки* 22 2013. С. 115–125.

13. Задорожна І. П. Структура та зміст навчально-стратегічної компетентності майбутніх учителів англійської мови. Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. *Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки*, 2013 № 22, С. 125–133.

14. Задорожна, О. І. Сутність поняття стратегічної компетентності в сучасній лінгводидактиці. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*, 2017. № 2, 105–109.

15. Коряковцева Н. Ф. Современная методика организации самостоятельной работы изучающих иностранный язык: [пособие для учителей]. М.: АРКТИ, 2002. 176 с.

16. Котловський А. Механізм формування лексичних навичок та стратегій оволодіння англійською мовою лексичним матеріалом. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «*Комунікація у сучасному соціумі*» (м. Львів, 8 червня 2018). 2018. С. 59–60.

17. Коханевич М. І., Джава Н. А. Формування лексичної компетентності на початковому етапі навчання іноземної мови. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти, 2016, 14: 48–51 с.

18. Леонтян М. А. Поняття «компетенція» і «компетентність» у теорії освіти [Електронний ресурс] / М. А. Леонтян // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». Сер.: Педагогіка. – 2012. – Т. 188. – Вип. 176. С. 73–75.

19. Макаренко И. П. Формирование у студентов рецептивных лексических навыков на основе системы текстов для чтения : автореф. дис. на соиск. ученой степени к.пед.н. : спец. 13.00.02 – теория и методика обучения и воспитания (иностранные языки). Минск, 2010. 26 с.

20. Матюха Г., Вітківська Л. Вплив вікових особливостей на навчання старшокласників читання англійською мовою. Людина в мовному просторі: історична спадщина, проблеми, перспективи розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Бердянськ 17–18 травня 2018 р., С. 113.

21. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.

22. Ніколаєва С. Ю. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / К: Ленвіт, 2003. – 273 с.
23. Ніколаєва С. Ю. Програма з англійської мови для університетів/інститутів (п'ятирічний курс навчання): проект. К.: Держ. лінгв. ун-т, Британ. Рада, М-во освіти і науки України, 2001. С. 20–25.
24. Ніколаєва С. Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу. *Іноземні мови*, 2010, №2: 11–17.
25. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): Навчальний посібник. – К.: Ленвіт, 2008. – 285 с.
26. Овчарук О. Компетентності як ключ до оновлення змісту освіти / Стратегія реформування освіти в Україні : Рекомендації з освітньої політики. – К. : «К.І.С», 2003. – с. 57–81.
27. Олійник Т. О. Особливості формування навчально-стратегічної компетентності / Т. О. Олійник // *Іноземні мови*. – 2013. – № 4. – С. 9–20.
28. Пассов Е.И. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению / Е.И. Пассов. – М.: Просвещение, 1991. – 223 с.
29. Рапопорт І. А., Турій Г. А. Самостійна робота з іноземної мови учнів старших класів : посіб. для вчит. К. : Рад. шк., 1979. 104 с.
30. Рогова Г. В. Методика обучения иностранным языкам в средней школе / Г. В. Рогова, Ф. М. Рабинович, Т. Е. Сахарова. – М. : Просвещение, 1991. – 287 с.
31. Семенчук Ю. О. Формування англомовної лексичної компетенції у студентів економічних спеціальностей засобами інтерактивного навчання : дис. ... канд. пед. наук. : 13.00.02 / Семенчук Юліан Олексійович. – К., 2007. – 280 с
32. Скіба Н. Я. Сутність та структура іншомовної комунікативної компетентності майбутніх викладачів англійської мови для економічних спеціальностей. *Педагогічний альманах*, 2018, 38: 132–138.
33. Смоліна С. В. Методика формування іншомовної лексичної компетенції. *Іноземні мови*, 2010, 4: 16–23 с.
34. Соловова Е. Н. Методика обучения иностранным языкам: базовый курс лекций: пособие для студентов пед. вузов и учителей [Электронный ресурс] / Е.Н.Соловова. – 3-е изд.. – М.: Просвещение, 2005. – 239 с. – Режим доступа: <http://learnteachweb.ru/articles/solovova1.pdf>. – (дата звернення: 20.04.2020)

35. Сяська Н. В. Формування англомовної лексичної компетентності майбутніх учителів засобами автентичних поетичних текстів: дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.02. Рівне. Рівненський держ. гум. ун-т. Рівне, 2014. С. 280.
36. Терещук В. Г. Формування англомовної лексичної компетенції студентів немовних спеціальностей в умовах віртуального навчального середовища: дис. ... к.пед.н.: 13.00.02. Терноп. пед. ун-т. Тернопіль, 2014. 320 с
37. Шандра Н. А. Формування англомовної лексичної компетентності у професійно орієнтованому писемному спілкуванні майбутніх фахівців з інформаційних технологій в умовах магістратури: дис. ... канд. пед. наук. : 13.00.02 / Шандра Н. А. – К., 2019. – 278 с.
38. Шепель В. М. Вікові особливості формування пізнавальної активності старшокласників. Педагогіка та психологія, 2013, 44: 39–46 с.
39. Языкова, Н. В., & Коренева, М. Р. Методика формирования компенсаторных умений говорения в общеобразовательной школе. Иностранные языки в школе, 2013. С 26–32.
40. Al Alami, S. E. (2014). Promoting Communicative Competence within EFL Contexts: A UAE Case Study. *Journal of Language Teaching & Research*, 5(6), pp. 1245–1255.
41. Barclay S., Schmitt N. Current Perspectives on Vocabulary Teaching and Learning. *Second Handbook of English Language Teaching*, 2019, pp. – 799–819.
42. Caro, K., & Rosado, N. (2017). Lexis, lexical competence and lexical knowledge: a review [Electronic resource] / *Journal of Language Teaching and Research*, 8(2), P. 205–213. – Access mode : <https://doi.org/10.17507/jltr.0802.01>. – (28.06.2020).
43. Choudhury A. S. Second/Foreign Language Lexical Competence: Its Dimensions and Ways of Measuring It. *Journal on English Language Teaching*, 2015, 5.3: 34-42 с.
44. Chukharev-Hudilainen E., Klepikova, T. A. The effectiveness of computer-based spaced repetition in foreign language vocabulary instruction: A double-blind study. *calico journal*, 2016, 33.3: pp. – 334–354.
45. Conrow, S. & Gairns, R. & R., Stuart. *Working with Words: A Guide to Teaching and Learning Vocabulary (Cambridge Handbooks for Language Teachers)*: 1992, pp. – 73–75.
46. Cowan N. From Sensory to Long-Term Memory Evidence from Auditory Memory Reactivation Studies // *Experimental Psychology*. 2005. № 52 (1):3. P. 20.

47. Dellar, Hugh, and Andrew Walkley. *Teaching lexically: Principles and practice*. Ernst Klett Sprachen GmbH, 2017. pp. 519–521.
48. Elyas, Tariq & Alfaki, Ibrahim. *Teaching Vocabulary: The Relationship between Techniques of Teaching and Strategies of Learning New Vocabulary Items*. *English Language Teaching*: article 2014. pp. 40–56.
49. Goundar P. R. *Vocabulary Learning Strategies (VLSs) Employed by Learners of English as a Foreign Language (EFL)*. *English Language Teaching*, 2019, 12.5: pp. 177–189.
50. Harmer, J. *The Practice of English Language Teaching: textbook*: Harlow, United Kingdom: (4th ed.). Pearson Longman 2007. pp. 210–213.
51. Kustaryo, S. (1998). *Reading Technique for College Students*, Jakarta: Depdikbud Dirjen Dikti P2 LPTK. – P. 20.
52. Lee, Seowon. *Teaching lexis to EFL students: a review of current perspectives and methods*. *Annual Review of Education, Communication and Language Sciences*, 2004, 1.22: pp.12–27.
54. Nation, I.S.P. (2001) *Teaching and Learning Vocabulary in Another Language*. [Electronic resource] / Cambridge: Cambridge University Press. – Access mode : <http://catdir.loc.gov/catdir/samples/cam031/2001269892.pdf>. – (22.07.2020).
54. Oxford R.L. *Language Learning Strategies. What every teacher should know*. – Boston : Heinle & Heinle Publishers, 1990. – 342 p.
55. Putnam, Adam L. *Mnemonics in education: Current research and applications*. *Translational Issues in Psychological Science* 1.2 (2015): 130.
56. Reddy, Siddharth, et al. *Unbounded human learning: Optimal scheduling for spaced repetition*. In: *Proceedings of the 22nd ACM SIGKDD international conference on knowledge discovery and data mining*. 2016. pp. 1815–1824.
57. Schimanke, F., Mertens, R., & Vornberger, O. *Spaced repetition learning games on mobile devices: Foundations and perspectives*. *Interact. Technol. Smart Educ.*, 11 № 3, 2014 pp. 201–222.
58. Schmitt N. *Current perspectives on vocabulary teaching and learning*. In: *International handbook of English language teaching*. Springer, Boston, MA, 2007. pp. 827–841.
59. Thornbury S. *How to teach vocabulary*. Pearson Education India, 2006. p. 205.
60. Yaroshenko O. L. *Principles of lexical minimum selection for teaching general technical English to engineering students*. *Advanced Education* 2014. № 2 104–110.

